

Het effect van hexetidine mondspoelmiddel op plaque en gingivitis

Uit de literatuur is bekend dat chloorhexidine een antimicrobieel effect heeft. Echter, door het gebruik van chloorhexidine kunnen bijwerkingen optreden. Dit heeft geleid tot het zoeken naar alternatieven, zoals hexetidine (merknaam Hexetil). Om meer inzicht te krijgen in het effect van hexetidine mondspoelmiddel op de plaqueaccumulatie en gingivitis schreven twee studenten van de Hogeschool van Utrecht in het kader van hun afstudeertraject een systematisch review. In dit artikel een samenvatting.

De onderzoeksvraag luidde: 'Wat zijn de effecten van hexetidine bevattende mondspoelmiddelen, gebruikt als monotherapie of aanvulling op de dagelijkse mondhygiëne, op het voorkomen van plaque en op de parameters van gingivitis bij volwassenen, in vergelijking tot controle mondspoelmiddelen (placebo en chloorhexidine)?' MEDLINE-PubMed en het Cochrane Central register werden gebruikt voor beantwoording van de onderzoeksvraag. De selectiecriteria waren: Engelstalig, randomized controlled trial of controlled clinical trial, volwassenen met een goede algemene gezondheid, interventie: hexetidine mondspoelmiddel gebruikt als monotherapie of als aanvulling op de dagelijkse mondhygiëne, controlegroep: chloorhexidine mondspoelmiddel, placebo, parameter kortdurende onderzoeken (<4 weken): plaque, parameters langdurende onderzoeken (≥ 4 weken): plaque, bloeding, gingivitis.

Resultaten

Van de geselecteerde langdurende (≥ 4 weken) onderzoeken liet één onderzoek in alle groepen geen significante veranderingen zien(1), terwijl een ander, zes weken durend onderzoek wel een significante plaquevermindering in alle drie de groepen (hexetidine, chloorhexidine, placebo) liet zien(2). Dit onderzoek toonde naast een plaque-reductie ook veranderingen in de parameters voor gingivitis voor alle drie de groepen.

Twee kortdurende onderzoeken (3,4) toonden een positief significant verschil van de plaquescore na gebruik van hexetidine, in vergelijking met een placebo mondspoelmiddel. Eén (2) van de langdurende onderzoeken toonde eveneens een significant verschil tussen hexetidine en een placebo. Het andere langdurende onderzoek (1) liet geen verschil zien.

Bij twee kortdurende onderzoeken was hexetidine minder effectief dan een positieve controlegroep (0,1%, 0,12%, 0,2% chloorhexidine)(3,4). Echter één van deze twee onderzoeken (4) toonde geen verschil in plaquescore in vergelijking met 0,2% chloorhexidine. Eén langdurend onderzoek liet geen verschil zien tussen 0,1% hexetidine en 0,1% chloorhexidine(2). Wat betreft gingivitis en bloeding, vond

geen van de twee langdurende onderzoeken een significant verschil tussen hexetidine, het placebo spoelmiddel of 0,1% chloorhexidine(1,2).

Discussie

In de geselecteerde onderzoeken zijn verschillende concentraties hexetidine gebruikt, namelijk 0,1%, 0,14% en 0,2%. Een hogere concentratie veroorzaakt meer bijwerkingen in vergelijking tot lagere concentraties en dient niet routinematig in een mondspoelmiddel te worden gebruikt.

Eén van de langdurende (≥ 4 weken) onderzoeken liet geen reductie in bloeding en supragingivale plaque vorming zien. Echter, de onderzoekspersonen hadden geen significante supragingivale plaque of gingivitis, waardoor verbeteringen moeilijk te detecteren zijn. De goede mondhygiëne van deze onderzoekspersonen kan een klein plaqueremmend effect hebben gemaskeerd. Hexetidine onderdrukt in vergelijking tot chloorhexidine minder lang het aantal bacteriën in speeksel. Het verhogen van de frequentie van spoelen (van tweemaal daags naar driemaal daags) kan mogelijk leiden tot een toegevoegd effect op de gezondheid van de gingiva.

Conclusie

Uit deze review kan worden geconcludeerd dat hexetidine mondspoelmiddelen meer effect hebben op de plaquereductie dan een placebo mondspoelmiddel. Echter, 0,1% hexetidine is minder effectief in het reduceren van plaque en gingivitis dan 0,2% chloorhexidine. In hogere concentraties dan 0,1% heeft hexetidine bijwerkingen en kan het niet routinematig als mondspoelmiddel worden gebruikt. ←

Referenties

1. Chadwick B, Addy M, Walker DM. Hexetidine mouthrinse in the management of minor aphthous ulceration as an adjunct to oral hygiene. *Br Dent J.* 1991; 171: 83-87
2. Ernst CP, Canbek K, Dillenburger A, Willershausen B. Clinical study on the effectiveness and side effects of hexetidine and chlorhexidine mouthrinses versus a negative control. *Quintessence Int.* 2005; 36: 641-652
3. Harper PR, Milsom S, Wade W, Addy M, Moran J, Newcombe RG. An approach to efficacy screening of mouthrinses: studies on a group of French products (II). Inhibition of salivary bacteria and plaque in vivo. *J Clin Periodontol.* 1995; 22: 723-727
4. Bergenholtz A, Hånström L. The plaque-inhibiting effect of hexetidine (Oraldene)-mouthwash compared to that of chlorhexidine. *Community Dent Oral Epidemiol.* 1974; 2: 70-74